

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Бакалавр»
(назва)

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННПП
28 серпня 2024 р.
Голова _____
Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

Розробники:

ШЕВЧЕНКО ТАЇСІЯ СТАНІСЛАВІВНА, викладач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

**Опис навчальної дисципліни
«Психологія соціокультурної діяльності»**

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		-	
Семестр			
1-й		-	
Лекції			
14 год.		-	
Практичні, семінарські			
14 год.		-	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
94 год.		-	
Консультації:			
- год.	- год.		
Загальна кількість годин – 123 год.	Вид контролю:		
	екзамен (1 година)		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчального курсу «Психологія соціокультурної діяльності» є ознайомлення з актуальними проблемами індивідуальної психологічної підготовки майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності та психологічними особливостями здійснення соціокультурної діяльності з різними категоріями населення, опанування теоретичними, професійними знаннями та практичними навичками щодо організації івентів різного рівня в соціокультурній сфері.

Завдання:

- функціонально-структурний аналіз соціокультурної діяльності;
- соціально-психологічний аналіз виробничих та управлінських колективів у соціокультурній діяльності;
- психологічні проблеми взаємовідносин учасників соціокультурної діяльності;
- психологічні чинники ефективної діяльності керівників, психологічні особливості прийняття індивідуальних і групових рішень, психологічні проблеми лідерства тощо;
- вивчення психологічних закономірностей подієвого маркетингу, соціальних комунікацій та ознайомлення з основними засобами здійснення впливу на споживача під час подій;
- вивчення психологічних аспектів організації культурно-масових та театралізованих дійств.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальний курс «Психологія соціокультурної діяльності» повинен надати студентам знання щодо загальнотеоретичних положень концепції управління та організації івент-заходів і спеціальних принципів, які дозволяють на практиці застосовувати отримані знання підготовки, проведення і аналізу подій. Такий результат може бути можливий при паралельному вивченні дисциплін: «Педагогіка дозвілля», «Сценарно-режисерські технології соціокультурної діяльності», «Технології спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої соціокультурної діяльності», «Організація ПР-рекламної діяльності», «Теорія і практика зв'язків з громадськістю», «Соціокультурна анімація» та іншими.

3. Результати навчання за дисципліною

Після вивчення дисципліни «Психологія соціокультурної діяльності» студенти отримують **компетенції** щодо набуття професійних знань та практичних навичок з організації івентів різного рівня, а саме:

Знання	ФК-1	Володіння базовими загальними знаннями з соціальних, гуманітарних та економічних наук для розв'язання професійних завдань.
	ФК-4	Володіння спеціальними поглибленими знаннями з основ соціокультурної діяльності, соціокультурного менеджменту і маркетингу, культурно-дозвілєвої діяльності, їх методичного, ресурсного та технологічного забезпечення.
	РН-1	Знання й оперування нормативно-законодавчою базою, яка визначає засади державної культурної і соціальної політики та регламентує діяльність закладів соціокультурної сфери в Україні.
Уміння	ФК-14	Уміння креативно мислити відповідно до викликів сьогодення, генерувати ідеї, упроваджувати нові стратегії соціокультурної діяльності.
	ФК-5	Уміння використовувати технології соціокультурної діяльності у роботі з різними віковими та соціальними категоріями населення, в тому числі з урахуванням гендерного підходу.
	ФК-16	Уміння керувати власною кар'єрою та знаходити відповідні засоби подальшого підвищення кваліфікації у сфері менеджменту соціокультурної діяльності.
Комунікація:	РН-6	Вільно спілкуватися (як рідною, так і іноземними мовами) з фахівцями соціокультурної сфери (України та зарубіжжя), представниками державної адміністрації й місцевого самоврядування, громадськими організаціями, ЗМІ, керівниками, підлеглими, клієнтами.
	ЗК-4	Готовність до співпраці з колегами, роботі в команді; здатність виконувати професійні завдання під керівництвом лідера, демонструючи здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом
	РН-11	Поширювати інноваційний досвід діяльності закладів соціокультурної сфери в контексті реалізації завдань державної культурної політики, соціального і культурного виховання громадян.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
82 - 89	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь.
74 - 81	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки.
64 - 73	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
60 - 63	виставляється студентів/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
35 - 59	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни.
1 - 34	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки.

Розподіл балів

Поточний контроль						Разом	ІНДЗ	Екзамен	Сума
РОЗДІЛ №1			РОЗДІЛ №2						100
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.4	Т 2.5	Т 2.6				
Поточний контроль						60	20	25	100
10	10	10	10	10	10				
Контроль самостійної роботи						20			
-	4	4	4	4	4				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, оцінюванням ведення конспекту лекцій та аналітичних звітів, а також оцінювання ІНДЗ. За результатами суми усіх видів робіт виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS. Засіб діагностики успішності навчання: екзамен.

**Критерії оцінювання ІНДЗ
з навчального курсу
«Психологія соціокультурної діяльності»**

№	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Наявність оформленої належним чином статті чи тез конференції за обраною темою	10 балів
2	Наявність списку літератури до статті чи тез конференції	5 балів
3	Підготовка статті чи тез конференції до публікації	5 балів
Разом		20 балів

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ І. Основні характеристики психології соціокультурної діяльності.

Тема №1: Психологія як наука. Основні поняття психології соціокультурної діяльності.

Визначення психології як науки, її значення, основні принципи, завдання. Психологію можна охарактеризувати як науку, яка вивчає процеси активного відображення людиною об'єктивної дійсності у формі відчуттів, сприймань, мислення, почуттів та інших явищ психіки. Будь-які дослідження, що здійснюються психологією, базуються на таких керівних принципах: а) принцип детермінізму - психіка визначається способом життя і змінюється зі зміною зовнішніх умов; б) принцип єдності свідомості й діяльності - свідомість і діяльність перебувають у нерозривній єдності; свідомість утворює внутрішній план діяльності людини; в) принцип розвитку - психіку можна правильно зрозуміти, якщо розглядати її у безперервному розвитку, як процес і результат діяльності. Значення психології: дає можливість розбиратись у психічному житті людей; допомагає розбиратись у своєму психічному житті, розуміти свої сильні і слабкі сторони, правильно організувати свою розумову працю і т. д. Завдання сучасної психології: розвивати теоретичні дослідження; адекватно вирішувати практичні проблеми. Предмет психології як науки. Нині предметом вивчення психології є психіка та психічні явища як окремої людини, так і таких, що спостерігаються у групах. Психіка — це властивість високоорганізованої живої матерії, яка полягає в активному відображенні суб'єктом об'єктивного світу, у побудові суб'єктом картини цього світу і регуляції на цьому підґрунті поведінки та діяльності. Психічні явища на рівні окремої людини поділяються на такі види: психічні процеси, психічні властивості, психічні стани. У психології людину позначають такими

поняттями: індивід - людина як одинична природна істота, представник виду Homo Sapiens; особистість - індивід як суб'єкт соціальних стосунків та свідомої діяльності; усі тлумачення особистості сходяться в одному: «особистість» характеризує людину як соціальну істоту; суб'єкт діяльності - це поняття займає проміжне становище між поняттями «індивід» та «особистість», поєднує в єдине ціле біологічне начало та соціальну сутність людини; індивідуальність - це сукупність психічних, фізіологічних і соціальних особливостей конкретної людини з точки зору її унікальності, своєрідності й неповторності. Передумовою формування індивідуальності служать анатомофізіологічні задатки, які перетворюються у процесі виховання, і мають суспільно зумовлений характер. Психологія пов'язана з такими науками: філософією, соціологією, педагогікою, історією, технічними науками, з медичними та біологічними науками. Основні галузі психології.

Розділ I. Основні характеристики психології соціокультурної діяльності.

Тема №2: Поняття особистості в психології.

Розвиток особистості в рамках соціокультурної діяльності.

Особистість в психології. Поняття індивідуальності. Особистість — це конкретний людський індивід з індивідуально виявленими своєрідними розумовими, емоційними, вольовими та фізичними властивостями. Однією з найяскравіших характеристик особистості є її індивідуальність, під якою розуміють своєрідне, неповторне поєднання таких психологічних особливостей людини, як характер, темперамент, особливості перебігу психічних процесів (сприймання, пам'яті, мислення, мовлення, почуттів, волі), особливості її мотиваційної сфери, спрямованості. Вивчення особистості за суттю — це історичне дослідження процесу становлення особистості за певних соціальних умов доби, певного суспільного ладу.

Поняття індивідуальності розкриває людину як самотнього індивіда з його неповторною здібністю бути самим собою. Поняття індивідуальності суттєво конкретизує поняття людини й індивіда, але недостатньо охоплює свідомо-вольову якість людини. Такий недолік компенсується поняттям особистості, що характеризує, насамперед, суспільно-розвинуту людину.

Структура особистості. Формування та розвиток особистості. У структурі особистості розрізняють типове та індивідуальне. Типове є тим найзагальнішим, що властиве кожній людині і характеризує особистість узагалі: її свідомість, активність, розумові та емоційно вольові прояви тощо, тобто те, чим одна людина схожа на інших людей. Індивідуальне — це те, що характеризує окрему людину: її фізичні та психологічні особливості, спрямованість, здібності, риси характеру тощо, тобто те, чим одна людина відрізняється від інших людей.

Щодо людини виділяють три види розвитку — фізичний, психічний і соціальний. Фізичний розвиток передбачає ріст організму, певні кількісні та якісні зміни на основі біологічних процесів. Психічний розвиток характеризується процесами змін і становлення психіки людини. Соціальний

розвиток вирізняється процесом оволодіння людиною соціальним досвідом (мовою, моральними якостями тощо). Людська особистість розвивається в анатомо-фізіологічному, психічному, соціальному напрямках. Розвиток особистості залежить від спадковості, середовища та виховання.

Основні закономірності та рушійні сили розвитку особистості. Вікова періодизація дітей та юнацтва. Вікова періодизація – поділ цілісного життєвого циклу людини на вікові відрізки (періоди), що вимірюються роками.

РОЗДІЛ II. Використання психологічних знань в організації соціокультурної діяльності.

Тема №3: Значення характеру, темпераменту та здібностей особистості в організації соціокультурної діяльності.

Поняття про здібності. Види здібностей у людини. Здібності — це своєрідні властивості людини, її інтелекту, що виявляються в навчальній, трудовій, особливо науковій та іншій діяльності і є необхідною умовою її успіху. Здібності людей поділяють на види передусім за змістом і характером діяльності, в якій вони виявляються. Розрізняють загальні й спеціальні здібності.

Здібності розвиваються в обдарованість, а потім талант. Обдарованість виражає внутрішні дані й можливості людини, тобто внутрішні психологічні умови діяльності в їх співвідношенні з вимогами, які висуває ця діяльність. Талант - це такий рівень розвитку здібностей, який дає людині можливості творчо працювати й досягнути надзвичайно важливих, значущих успіхів у діяльності. Геніальність - найвищий рівень творчих виявів особистості, який втілюється у творчості, що має історичне значення для життя суспільства.

Зв'язок здібностей з успішністю виконання соціокультурної діяльності.

Задатки — це морфологічні та функціональні особливості будови мозку, органів чуттів і рухів, які виступають природними передумовами розвитку здібностей. Обдарованість є результатом і свідченням високого рівня інтелектуального розвитку індивіда. Існує загальна і спеціальна обдарованість. Розрізняють обдарованість технічну, наукову (зокрема математичну), музичну, поетичну, художню, артистичну та ін. Вищими рівнями обдарованості є талант і геніальність. Оскільки обдарованість виявляється у конкретних психічних процесах, розрізняють моторну, сенсорну, перцептивну, інтелектуальну обдарованість тощо.

Поняття темпераменту у психології. Типи темпераменту та їх психологічна характеристика. Темперамент — вроджена (біологічно зумовлена) і незмінна властивість людської психіки, що визначає реакції людини на інших людей та на обставини. Термін введено в ужиток Клавдієм Галеном, у перекладі з латини означає «належне співвідношення частин». У чистому вигляді темпераменти зустрічаються вкрай рідко. Розрізняють 4 типи темпераменту: сангвінічний, меланхолічний, холеричний, флегматичний.

Характер — це сукупність стійких індивідуально-психологічних властивостей людини, які виявляються в її діяльності та суспільній поведінці, у ставленні до колективу, до інших людей, праці, навколишньої дійсності та самої себе. Вольові якості людини та їх становлення. Класифікація вольових якостей особистості.

РОЗДІЛ II. Використання психологічних знань в організації соціокультурної діяльності.

Тема №4: Психологія управління та лідерства в соціокультурній діяльності.

Сутність і зміст психології управління соціокультурною діяльністю. До основних цілей управління соціальною роботою можна віднести наступні: збільшення ступеня самостійності клієнтів, їх здатності контролювати своє життя і більш ефективно вирішувати виникаючі проблеми; створення умов, в яких клієнти можуть в максимальній мірі проявити свої можливості; адаптації та реадaptaція людей у суспільстві; створення умов, при яких людина, незважаючи на важку життєву ситуацію (фізичне каліцтво, душевний зрив, життєвий криза та ін.), може жити, зберігаючи почуття власної гідності і повагу до себе з боку оточуючих.

Виділяється п'ять класичних функцій управління: цілепокладання, планування, організація, стимулювання, контроль. Особливості організаційного лідерства та керівництва. Термін "лідерство" (leadership) походить від англійського дієслова "lead", що означає "вести". Якщо поняття лідерства сягає своїм корінням у відання, значить, є ведучий, тобто лідер, і є ведені - ті, хто слідує за лідером. Будь-широко відомий в історії лідер володіє навичками бачення. Командоутворення розуміється як процес цілеспрямованого формування особливого способу взаємодії людей в організаційній групі, що дозволяє ефективно реалізувати їх енергетичний, інтелектуальний і творчий потенціали згідно стратегічним цілям організації.

Проблема ефективної командної взаємодії. Феномен командо утворення - це управлінський процес, який носить творчий і конструктивний характер. Якщо керівнику-лідеру вдалося створити команду, то ця організація володіє командним духом, який сприяє індивідуальному та колективному творчості, соціальної згуртованості, самовизначення особистості в колективі, задоволеності міжособистісними відносинами, командної ідентифікації і розвитку якостей соціально-партнерських відносин.

РОЗДІЛ II. Використання психологічних знань в організації соціокультурної діяльності.

Тема №5: Психологічні особливості застосування технологій соціокультурної діяльності з різними категоріями населення.

Основні психологічні особливості соціокультурної діяльності з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківської турботи. Сирітство – це

соціальне явище, поява якого обумовлена наявністю в суспільстві дітей, батьки яких померли, а також дітей, які залишилися без піклування батьків у результаті позбавлення останніх батьківських прав або визнання їх в установленому порядку недієздатними, безвісно відсутніми. Усиновлення є найкращою формою влаштування долі дитини-сироти і досі єдиною, в результаті якої дитина вибуває з системи державної опіки та піклування, по збуваючись статусу дитини-сироти чи такої, що лишилася без батьківського піклування. Соціальні сироти - це особлива група дітей, які внаслідок соціальних, економічних та морально-психологічних причин лишилися сиротами при живих батьках. Організація соціокультурної діяльності людей з інвалідністю та людей з особливими потребами. Теоретичний аналіз літератури дозволив нам умовно виокремити чотири рівні дозвільної діяльності: щоденний вільний час (протягом дня або після роботи, навчання, домашніх справ); вихідні й святкові дні; відпустку у дорослих і канікули у дітей; елементи дозвільної терапії, що дозволяють зняти втому. Психологічні особливості роботи з особами з девіантною поведінкою. Проблема девіантної поведінки – це проблема суспільства в цілому і її рішення сприяє успішному духовному й моральному розвитку суспільства та держави.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. роб.
Розділ I. Основні характеристики психології соціокультурної діяльності.												
Тема №1: Психологія як наука. Основні поняття психології соціокультурної діяльності.	16	4	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема №2: Поняття особистості в психології. Розвиток особистості в рамках соціокультурної діяльності.	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
РОЗДІЛ II. Використання психологічних знань в організації соціокультурної діяльності.												
Тема №3: Значення характеру,	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-

темпераменту та здібностей особистості в організації соціокультурної діяльності.												
Тема №4: Психологія управління та лідерства в соціокультурній діяльності.	14	2	2			10	-	-	-	-	-	-
Тема №5: Психологічні особливості застосування технологій соціокультурної діяльності з різними категоріями населення.	18	4	4			10	-	-	-	-	-	-
Усього годин	88	14	14			60	-	-	-	-	-	-
<i>ІНДЗ</i>	34	-	-	-	-	34	-	-	-	-	-	-
<i>Екзамен</i>	1											
Усього годин	123	14	14	-	-	94	-	-	-	-	-	-

Теми лекційних занять

№ п/п	Тема та зміст лекції з висвітленням основних її питань	Кількість годин	Кількість годин
		очна форма	заочна форма
РОЗДІЛ I. Основні характеристики психології соціокультурної діяльності.			
1	Тема №1: Психологія як наука. Основні поняття психології соціокультурної діяльності.	4	-
2	Тема №2: Поняття особистості в психології. Розвиток особистості в рамках соціокультурної діяльності.	2	-
РОЗДІЛ II. Використання психологічних знань в організації соціокультурної діяльності.			
3	Тема №3: Значення характеру, темпераменту та здібностей особистості в організації соціокультурної діяльності.	2	-
4	Тема №4: Психологія управління та лідерства в соціокультурній діяльності.	2	-
5	Тема №5: Психологічні особливості застосування технологій соціокультурної діяльності з різними категоріями населення.	4	-
Загалом		14	-

Теми практичних занять

№ п/п	Тема та зміст лекції з висвітленням основних її питань	Кількість годин	Кількість годин
		очна форма	заочна форма
РОЗДІЛ I. Основні характеристики психології соціокультурної діяльності.			
1	Тема №1: Психологія як наука. Основні поняття психології соціокультурної діяльності.	2	-
2	Тема №2: Поняття особистості в психології. Розвиток особистості в рамках соціокультурної діяльності.	2	-
РОЗДІЛ II. Використання психологічних знань в організації соціокультурної діяльності.			
3	Тема №3: Значення характеру, темпераменту та здібностей особистості в організації соціокультурної діяльності.	4	-
4	Тема №4: Психологія управління та лідерства в соціокультурній діяльності.	2	-
5	Тема №5: Психологічні особливості застосування технологій соціокультурної діяльності з різними категоріями населення.	4	-
Загалом		14	-

7. Рекомендовані джерела інформації

Базова:

1. Безклубенко С.Д. Мистецтво як засіб комунікації. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Мистецтвознавство. 2015. Вип. 32. С. 5–13. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknukim_myst_2015_32

2. Горовий В.М. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс: монографія / В.М. Горовий ; Л.А.Дубровіна. Київ: НБУВ, 2010. 230 с. (Сучасні інформаційні технології) 978-966-02-5689-7. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003131>

3. Ішук С. М. Інтернет-комунікації: інформаційний зміст та ігровий характер. Вісник Національного авіаційного університету. Серія : Філософія. Культурологія. 2008. № 2. С. 87–91.

4. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навч. посібник К.: Ельга, Ніка – Центр, 2005.

5. Матвійчук О. Теорія поколінь: чому ми різні та як порозумітися одне з одним (за матеріалами інтернет-видань). URL: <http://d-grand.com/inforaciiny-portal/teoriia-pokolin-chomumi-rizni-ta-iak-porozumitisia-odne-z-odnim.>

6. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навч. посібник /С.Д. Максименко, В.О. Соловієнко. – К., 2000.

7. Максименко С.Д. Загальна психологія. 2-ге вид./С.Д.Максименко. – Вінниця: Нова Книга, 2004.

8. Москалець В.П. Психологія особистості. / В.П.Москалець. - Київ.: Центр учбової літератури, 2013.

9. Пашукова Т. І., Допіра А. І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології / За ред. Т. І. Пашукової. – К., 2000.

Допоміжна:

1. Аксьонова В.І. Міжкультурна комунікація як атрибут соціокультурної життєдіяльності суспільства. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2011. Вип. 45. С. 128–140. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpqgvz_dia_2011_45_17

2. Винославська О.В., Бреусенко – Кузнецов О.А, Зливков В.Л. та інші. Психологія: Навч. посібник. К.: фірма «ІНКОС», 2005.

3. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах. Навч. посібник. Київ.: 2004.

4. Дубравська Д.М. Основи психології: Навч. посібник. Львів: Світ, 2001.
Савчук Т. Покоління Z: «Міленіали на стероїдах», які виростили з телефоном в руці. URL: <https://www.radiosvo-boda.org/a/28920838.html>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Нормативні акти України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
3. Сайт з матеріалами для психологів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://imzo.gov.ua>
4. Спільнота від ЮНІСЕФ. Режим доступу: <https://spilnoteka.org/>
5. Матеріали для психологів. Режим доступу: <https://imzo.gov.ua>
6. Психологічна підтримка під час війни. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/psihologicna-pidtrimka-pid-cas-vijni-za-materialami-svitlani-rojz-557932.html>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Комп'ютер, мультимедійна дошка, проектор та музична апаратура професійного рівня.
2. Використання комп'ютерних програм Point, AIMP, Windows Movie Maker, Google-таблиці та інші.